

E-post: post@bivdu.no.
Org.nr. 992 876 875
Kontaktperson:
Inge Arne Eriksen, tel. 915 20 202

Besøk- og kontoradresse:
Kunnskapsparken, Markedsgt. 3, 9510 ALTA
Postadresse:
Rødsvingelveien 35, 9516 ALTA

Lebesby kommune

v/ Toril Svendsen

Strandveien 152, Postboks 38

9790 Kjøllefjord

E-post: postmottak@lebesby.kommune.no

Vår dato: 07.10.2022

Deres sak. https://www.lebesby.kommune.no/offentlig-ettersyn-av-soeknad-fra-nrs-farming-as-ny-lokalitet-henriksholman-vf_f2.6537995-37229.html

Tidligere brev/mail i saken:

- Brev 01.10.2021. Bivdus innspill til varsel om oppstart av reguleringsplanarbeid for anlegg av oppdrettsanlegg i sjøsamisk områder.
- Brev av 27.04.2022, Informasjonsbrev til fylkeskommuner og kommuner med sjøsamisk bosetting, ad. areal- og kystzoneplanlegging og annen bruk som kan berøre samiske interesser.
- Mail av 06.10.2022, offentlig ettersyn av søknad fra NRS Farming AS – ny lokalitet Henrikholmen VF-F2.

Til saksbehandlingen

I Kommunal- og Distriktsdepartementets veileder av 30. juni 2022 som omhandler forvaltningens konsultasjonsplikt med berørte samiske interesser etter sameloven kapittel 4, og da i saker som bl.a. angår plan- og bygningsloven.

Foranledningen er at Statsforvalteren selv har lagt til grunn at konsultasjoner med samiske interesser bør avklares så tidlig som mulig der det framgår at hensikten er å avklare om det er behov for konsultasjoner i saken. Det Statsforvalteren ber departementets om er en vurdering av om det er tilstrekkelig å sende oppstartsvarsel eller planforslag på høring til eksempelvis reinbeitedistrikter, uten å opplyse om adgangen til å be om konsultasjoner i den aktuelle saken.

Departementet viser til Veilederen for kommuner og fylkeskommuner om konsultasjoner med samiske interesser pkt. 3.3, hvor det blant annet står:

«Kommunedirektøren leder kommunens/fylkeskommunens administrasjon.
Kommunedirektøren skal etter kommuneloven § 13-1 påse at saker som legges fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet. Saksutredningen skal egne seg som grunnlag for å treffe vedtak, og må derfor inneholde relevant og nødvendig informasjon om sakens bakgrunn. I tillegg skal det juridiske grunnlaget være utredet i nødvendig og tilstrekkelig

E-post: post@bivdu.no.
Org.nr. 992 876 875
Kontaktperson:
Inge Arne Eriksen, tel. 915 20 202

Besøk- og kontoradresse:
Kunnskapsparken, Markedsgt. 3, 9510 ALTA
Postadresse:
Rødsvingelveien 35, 9516 ALTA

grad¹. At kommunedirektøren har et selvstendig ansvar for utredningens faktiske og rettslige grunnlag, innebærer at det er kommunens administrasjon som skal vurdere om det foreligger konsultasjonsplikt, og hvem som eventuelt skal konsulteres. Administrasjonen plikter også å gjennomføre konsultasjonene. Plikten til å konsultere med samiske interesser vil derfor være en del av den saksutredningen som skal ligge til grunn for et vedtak»

I mail den 6. oktober fra Line Kalak - som bistår Bivdu i denne sak – til Lebesby kommune stilles følgende spørsmål:

- Hvem blir konsultert i denne saken og hvem konsultere? Er det kommunen eller fylket?

Svaret fra Lebesby kommune var:

- Når det gjelder spørsmålet om konsultasjon, så vil ikke² det bli gjort fra kommunens side i forbindelse med akvakultursøknaden. Hva fylkeskommunen som tildelingsmyndighet gjør, vet jeg ikke.

Ut fra Kommunal- og Distriktsdepartementet veileder synes det klart at Lebesby kommune har en klar plikt til å konsultere Bivdu i denne saken, men at de ikke ønsker å gjennomføre sin lovpålagte plikt ved å nekte å gjennomføre konsultasjoner med Bivdu som er en organisasjon som representerer fiskerne i sjøsamiske område.

Konklusjon:

Saken stoppes inntil Bivdu er konsultert i saken. Konsultasjonsprosessen avslutte når begge parter er enig om dette.

Anliggende

Lebesby kommune har mottatt oversendelsesbrev fra Troms og Finnmark fylkeskommune med søknad fra NRS Farming AS om ny lokalitet ved Henriksholman VF_F2 i Lebesby kommune. Saken legges ut til offentlig ettersyn og frist for å komme med merknader er 07.10.2022.

I henhold til Lov om Akvakultur (Akvakulturloven) av 17.06.2005 med forskrifter, legges følgende søknad fra NRS Farming AS ut til offentlig ettersyn:

Søknaden gjelder ny lokalitet for matfiskproduksjon (laks, ørret, regnbueørret) ved Henriksholman VF_F2 i Lebesby kommune (heretter kalt Henrikholmen). NRS Farming AS søker om maksimalt tillatt biomasse på 7200 tonn. Kartreferanse midtpunkt: N 70 45958, Ø 26 42651.

Bivdus krav:

¹ Vår understrekning

² Vår understrekning

E-post: post@bivdu.no.
Org.nr. 992 876 875
Kontaktperson:
Inge Arne Eriksen, tel. 915 20 202

Besøk- og kontoradresse:
Kunnskapsparken, Markedsgt. 3, 9510 ALTA
Postadresse:
Rødsvingelveien 35, 9516 ALTA

Bivdu krever konsultasjon vs. søknad om ny lokalitet for matfiskproduksjon (laks, ørret, regnbueørret) ved Henrikholmen VF_F2 i Lebesby kommune med maksimalt tillatt biomasse på 7 200 tonn.

Bivdu ønsker å gjennomføre konsultasjon Lebesby kommune da omsøkt oppdrettslokalitet, ligger i et sjøsamisk område der fiskerne er rettighetshavere med lovfestet rett til marint fiske (jf. Deltakerloven § 21, siste ledd) og sjølaksefiske (Jf. Innladsfiskeloven).

Bakgrunn

Bivdu er en ideell og politisk uavhengig landsdekkende næringsorganisasjon som har som mål å ivareta samers og andre folks rett til høsting og bruk av de marine og anadrom ressursene i sine nærområder, slik befolkningen i Norge og i sjøsamiske område alltid har gjort fra de eldste tider av. Bivdu vil ut fra sine vedtekter om å ivareta urfolksinteresser og Sameloven gjennomføre konsultasjoner i alle saker som vil eller kan påvirke deres sin kultur, næring, språk og samfunn.

Bivdu sitt mål har utgangspunkt i ILO-konvensjon 169 artikkel 6, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter, artikkel 27 og Urfolkserklæringens av 2007 artikkel 18 og 3, ivareta samiske og lokalt fiskeri. Ut fra dette oppfylder Bivdu grunnlaget for konsultasjonsretten i saker som påvirker samenes kultur, samfunn, næring og språk, med statlige myndigheter, fylkeskommuner og kommuner (jf. Sameloven nr. 76 (sist endret 11.06.2021) § 1-1 Lovens formål og Kapittel 4 Konsultasjoner).

Dette gjør at i alle saker som har med etablering og drift av oppdrett av fisk i sjøsamiske områder, med statlige myndigheter, fylkeskommuner og kommuner, vil Bivdu gjennomføre konsultasjoner. Konsultasjonsplikten er ikke en høringsplikt, men en prosess som starter straks noen ønsker/planlegger å gjennomføre tiltak.

Nærmere om rettigheter og konsultasjon

Retten til fiske i sjøsamisk område tilhører folket. Og alle sjøarealer som i forbindelse med fiske til hushold og i næringsøyemed i sjøsamiske områder, er knyttet til retten til fiske som er nedfelt i Deltakerloven § 21, siste ledd. Kommunale myndigheter skal kartlegge, beskrive og hensynta fiskernes rettskrav i sine vedtak og planlegging, og ikke fortrenge urfolks og andres rettighetshavere i de sjøsamiske områdene. Noe annet er lovstridig og fører til at alle vedtak som kommunen og andre offentlige instanser gjør i slike saker er ugyldige.

Vi viser for øvrig til vårt informasjonsbrev til fylkeskommuner og kommuner med sjøsamisk bosetting av 27. april 2022, angående areal- og kystzoneplanlegging og annen bruk som kan berøre samiske interesser. I brevet informerte vi om forhold som må hensyntas både ved arealplanarbeid og bruk av arealer. Overordnet omhandler dette hensynet til bestående rettigheter og det materielle grunnlag for samisk kultur, herunder konsultasjonsprosess ved fylkeskommunenenes og kommunens arealplanarbeid, med mer. Det framgår av brevet at ved utarbeidelse av kystzone- og arealplanarbeid vektlegger Bivdu særlig følgende forhold:

E-post: post@bivdu.no.
Org.nr. 992 876 875
Kontaktperson:
Inge Arne Eriksen, tel. 915 20 202

Besøk- og kontoradresse:
Kunnskapsparken, Markedsgt. 3, 9510 ALTA
Postadresse:
Rødsvingelveien 35, 9516 ALTA

- 1) Rettighetsperspektiv - synliggjøring og ivaretagelse av samisk bosetting og rettigheter
- 2) Konsultasjonsprosess - iht. sameloven kapittel 4
- 3) Kunnskapsgrunnlaget - lokal medvirkning
- 4) Miljøpåvirkning - oppdrett

Konklusjon

Bivdu krever konsultasjon vs. søknad om ny lokalitet for matfiskproduksjon (laks, ørret, regnbueørret) ved Henrikholmen VF_F2 i Lebesby kommune med maksimalt tillatt biomasse på 7 200 tonn.

Som grunnlag for konsultasjonen ønsker Bivdu følgende:

- Saken stoppes inntil Bivdu er konsultert i denne saken. Konsultasjonsprosessen avsluttes når begge parter er enig om dette.
- Innsyn i kommunens tidligere gjennomførte konsekvensutredninger ved etablering av oppdrett i Lebesby kommune, og her spesielt vurdering av sjøsamiske rettigheter og arealbruk i h.h.t. gjeldende lovverk og internasjonale konvensjoner.
- Hvordan beskriver og ivaretar Lebesby kommune sine fiskeres lovfestede rett (og da menes ikke de fiskerne som kun har adgangsrett til fiske) av marine og anadrome arter?
- Hva har tidligere vært kjent om lokalbefolkningens fiske- og bruksområder?
- - Eksisterer det kart og nedtegnelser over fiskeområder, fiskevandningsruter og gytefelt?

Bivdu ønsker en rask tilbakemelding.

Med vennlig hilsen

Inge Arne Eriksen,

leder i Bivdu

VEDLEGG:

- 1) Kommunal- og Distriktsdepartementet veileder av 30. juni 2022 vs. Konesjonsplikt etter sameloven kapittel 4 i saker etter plan- og bygningsloven – svar på anmodning om tolkningsuttalelse.